

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ" ФАКУЛТЕТ ПО МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА

Курсов проект по Статистика и емпирични методи _{Практикум}

Изготвил: Радина Нунева, фн 71957, II курс специалност Информационни системи

София, 2021 г.

1. Тема и данни

Анкетирала съм 55 човека с цел да разбера каква част от живота им са кучетата. Линк към анкета:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeFAtOyeDu2691KiEz4kfKPsOZLDfKAi U7sAzA joJCvCvF3A/closedform

Въпросите присъстващи в анкетата са:

- Имате ли куче?
- Колко кучета бихте искали да имате?
- Кучета или котки?
- За вас кучето е:
- Любим цвят куче:
- Колко пари месечно бихте отделили/отделяте за кучето си? (в лв)
- Кое е най-подходящото място за отглеждане на куче?
- Бихте ли се сближили с човек, който не обича кучета?
- Имали ли сте куче до сега?

2. Въвеждане и анализ на едномерна променлива

2.1. Въпрос: Имате ли куче

★ Въвеждане на данните

```
has_dog <- c("He, но искам",
        "Не, но искам",
        "Не, но искам",
        "Не, но искам",
        "Не, но искам",
        "Да",
        "Не, но искам",
        "Не и не искам",
        "Да",
        "Да",
        "Не, но искам",
        "Не и не искам",
        "Не, но искам",
        "Да",
        "Не и не искам",
        "Не, но искам",
        "Да",
        "Да",
        "Да",
        "Да",
        "Не, но искам",
```

```
"Не, но искам",
"Не, но искам",
"Не, но искам",
"Да",
"Да",
"Да",
"Да",
"Да",
"Да",
"Не, но искам",
"Не, но искам",
"Не, но искам",
"Не и не искам",
"Да",
"Не и не искам",
"Не и не искам",
"Не, но искам",
"Не и не искам",
"Не, но искам",
"Не, но искам",
"Да",
"Не и не искам",
"Да",
"Да",
"Да",
"Не, но искам",
"Да",
"Да",
"Не и не искам",
"Да",
"Не, но искам",
"Не, но искам",
"Да",
"Не и не искам")
```

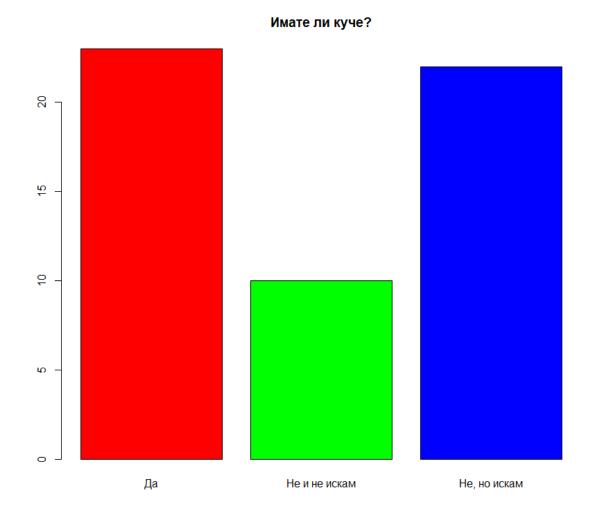
Използвам функцията table(), защото при категорийните променливи честотата се вижда най-добре чрез таблици.

```
table_has_dog <- table(has_dog)
table_has_dog
has_dog
Да Не и не искам Не, но искам
23 10 22
```

С функцията prop.table() изобразявам процентното разпределение.

```
prop_table_has_dog <- prop.table(table_has_dog)
prop_table_has_dog
has_dog
Да Не и не искам Не, но искам
0.4181818 0.1818182 0.4000000
```

Чрез barplot показвам частичното разпределение на категорийните променливи. barplot(height = table_has_dog, col = rainbow(3), main = "Имате ли куче?")

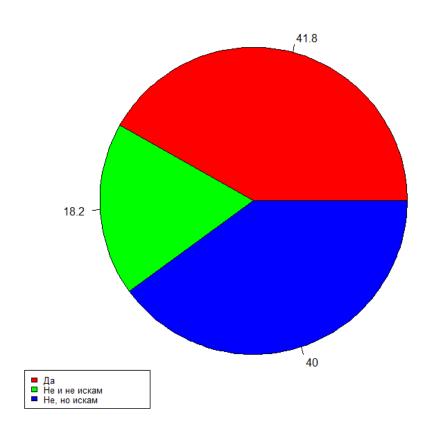
На графиката се вижда, че броят на хората които нямат и не искат куче е най-малък - 10. Останалите 2 отговора имат сходен брой гласове.

За процентното разпределение на данните използвам pie chart piepercent has dog<- round(100*table has dog/sum(table has dog), 1)

pie(table_has_dog, labels = piepercent_has_dog, main = "Имате ли куче?", col = rainbow(length(table_has_dog)))

legend(x = "bottomleft", legend = c("Да", "He и не искам", "He, но искам"), cex = 0.8, fill = rainbow(length(table_has_dog)))

Имате ли куче?

2.2. Въпрос: Колко кучета бихте искали да имате?

★ Въвеждане на данните

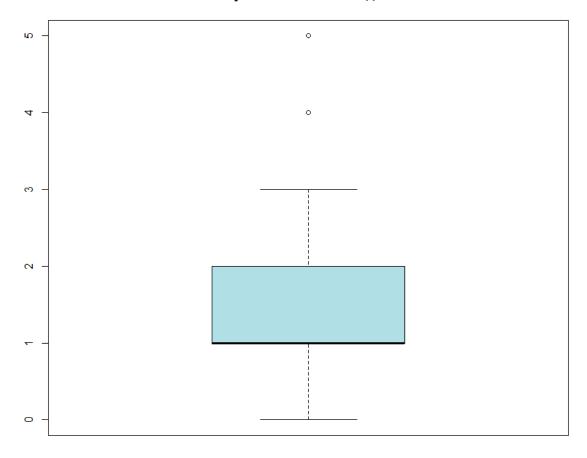
dogs count <- c(2,

- 2,
- 5,
- 1,
- 2,
- 1,

2, 3, 1, 1, 0, 1, 1, 0, 2, 2, 2, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 2, 2, 2, 1, 3, 1, 0, 1, 0, 0, 1, 1, 0, 3, 1, 2, 2, 5, 1, 0, 1, 4, 1, 2, 0)

Използвам boxplot за откриване на потенциални outlier-и. boxplot(dogs_count, col = "powderblue", main = "Колко кучета бихте искали да имате?", xlab = "брой кучета")

Колко кучета бихте искали да имате?

брой кучета

Има открити потенциални outlier-и.

```
Намирам модата (най-често срещаната стойност във вектора):
modeFunction <- function(x) {
  res_table <- table(x)
  return(names(res_table)[res_table == max(res_table)])
}
modeFunction(dogs_count)
[1] "1"
=> Повечето хора биха искали да имат 1 куче
```

```
Намирам медианата (средна стойност):
medianFunction <- function(x) {
x_sorted <- sort(x)
 nn <- length(x_sorted)
 if(nn %% 2 == 0) {
 return(mean(x_sorted[nn/2 + c(0, 1)]))
} else {
 return(x_sorted[round(nn/2 + 0.25)])
}
medianFunction(dogs_count)
[1] 1
Използвам summary - описателна статистика за центъра на разпределението.
Тя показва минималната стойност, 1 квартил, 2 квартил (медиана), 3 квартил и
максималната стойност.
summary(dogs_count)
 Min. 1st Qu. Median Mean 3rd Qu. Max.
 0.000 1.000 1.000 1.455 2.000 5.000
Намирам дисперсията (вариацията):
var(dogs_count)
[1] 1.289562
Намирам стандартното отклонение, което е оценка на вариацията, която
показва колко се отклоняват наблюденията от очакването. То е производно
на вариацията и е равно на корен квадратен от дисперсията.
sd(dogs_count)
[1] 1.135589
Използвам range() за да намеря обхвата на интервала от най-ниската до
най-високата стойност.
rangeFunction <- function(x) {
 max(x) - min(x)
rangeFunction(dogs_count) #range
[1] 5
```

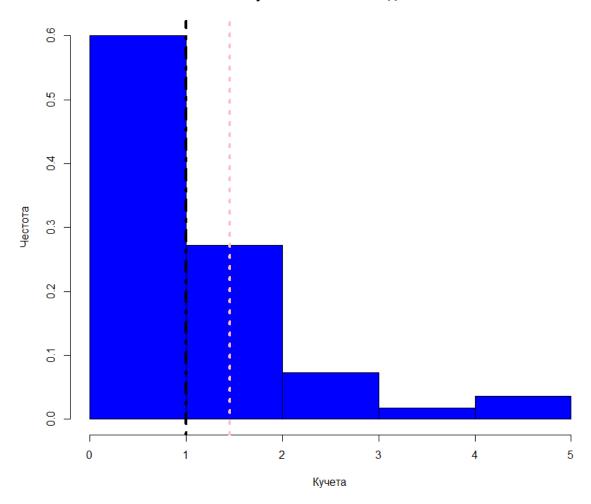
Hамирам IQR - interquartile range на данните, който е равен на трети квартил минус първи квартил.

IQR(dogs_count) [1] 1

Използвам хистограма за разпределението на непрекъснатите променливи и черна вертикална линия показваща мястото на средната стойност и розова - медианата.

```
hist(dogs_count, main = "Колко кучета бихте искали да имате?", xlab = "Кучета", ylab = "Честота", col = "blue1", prob = T) abline(v = mean(dogs_count), lwd = 4, lty = 3, col = "pink") abline(v = median(dogs_count), lwd = 4, lty = 4, col = "black")
```

Колко кучета бихте искали да имате?

2.3. Въпрос: Кучета или котки?

★ Въвеждане на данните

```
dogs_or_cats <- c("Кучета",
           "Кучета",
           "И двете",
           "И двете",
           "И двете",
           "Кучета",
           "Котки",
           "И двете",
           "И двете",
           "И двете",
           "Кучета",
           "И двете",
           "Кучета",
           "Кучета",
           "Котки",
           "Кучета",
           "Кучета",
           "И двете",
           "И двете",
           "Кучета",
           "Котки",
           "Кучета",
           "Кучета",
           "Кучета",
           "Кучета",
           "Кучета",
           "Кучета",
           "Кучета",
           "Кучета",
           "И двете",
           "Кучета",
           "Кучета",
           "И двете",
           "Котки",
           "Кучета",
           "Котки",
           "Кучета",
           "Котки",
           "Котки",
           "И двете",
           "Кучета",
           "Кучета",
           "Кучета",
           "Кучета",
```

"Кучета",

```
"Кучета",
"Кучета",
"Кучета",
"Котки",
"Кучета",
"Кучета",
"И двете",
"И двете",
```

Отново зползвам функцията table(), защото при категорийните променливи честотата се вижда най-добре чрез таблици.

```
table_dogs_or_cats <- table(dogs_or_cats)
table_dogs_or_cats

dogs_or_cats

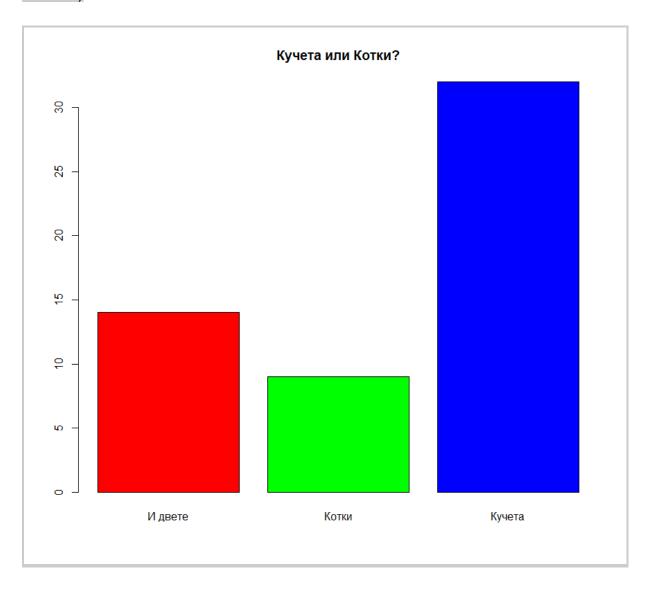
И двете Котки Кучета
14 9 32
```

С функцията prop.table() изобразявам процентното разпределение.

```
prop_table_dogs_or_cats <- prop.table(table_dogs_or_cats)
prop_table_dogs_or_cats</pre>
```

dogs_or_cats И двете Котки Кучета 0.2545455 0.1636364 0.5818182

Чрез barplot показвам частичното разпределение на категорийните променливи. barplot(height = table_dogs_or_cats, col = rainbow(3), main = "Кучета или Котки?")

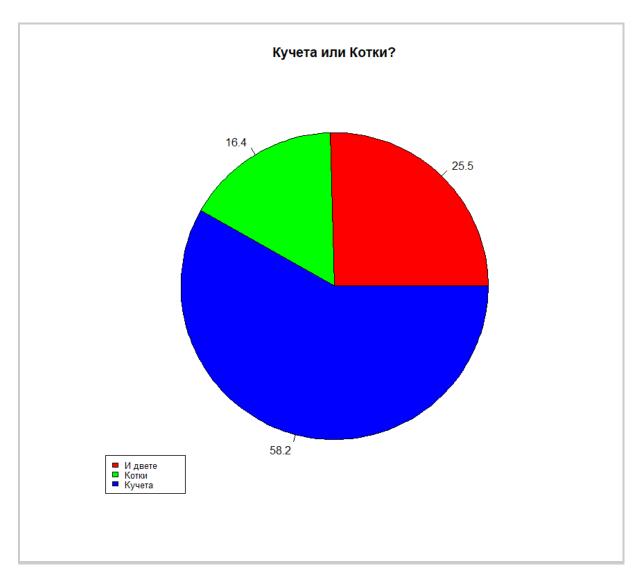

На графиката се вижда, че броят на хората които предпочитат кучета е най-голям - над 30. Анкетираните, които предпочитат котки са най-малко.

За процентното разпределение на данните използвам pie chart piepercent_dogs_or_cats<-round(100*table_dogs_or_cats/sum(table_dogs_or_cats), 1)

pie(table_dogs_or_cats, labels = piepercent_dogs_or_cats, main = "Кучета или Котки?", col = rainbow(length(table_dogs_or_cats)))

legend(x = "bottomleft", legend = c("И двете", "Котки", "Кучета"), cex = 0.8, fill = rainbow(length(table_dogs_or_cats)))

2.4. Въпрос: За Вас кучето е:

★ Въвеждане на данните

```
dog is = c("Най-добър приятел",
        "Най-добър приятел",
        "Като малко дете".
        "Най-добър приятел", "Като малко дете",
        "Най-добър приятел", "Като малко дете",
        "Най-добър приятел",
        "Най-добър приятел",
        "Най-добър приятел",
        "Най-добър приятел",
        "Най-добър приятел",
        "Най-добър приятел", "Като малко дете",
        "Обикновено животно",
        "Като малко дете",
        "Най-добър приятел", "Като малко дете",
        "Като малко дете",
        "Най-добър приятел", "Като малко дете",
        "Най-добър приятел", "Като малко дете",
        "Най-добър приятел",
        "Като малко дете",
        "Най-добър приятел",
        "Най-добър приятел",
        "Като малко дете", "Обикновено животно",
        "Най-добър приятел",
        "Най-добър приятел",
       "Най-добър приятел", "Като малко дете",
        "Като малко дете",
        "Най-добър приятел",
        "Като малко дете",
        "Най-добър приятел", "Като малко дете",
        "Най-добър приятел",
        "Като малко дете",
        "Като малко дете",
        "Обикновено животно".
        "Обикновено животно",
        "Най-добър приятел", "Като малко дете",
        "Обикновено животно",
        "Най-добър приятел",
       "Като малко дете",
        "Най-добър приятел", "Като малко дете",
        "Като малко дете",
        "Като малко дете",
        "Като малко дете",
```

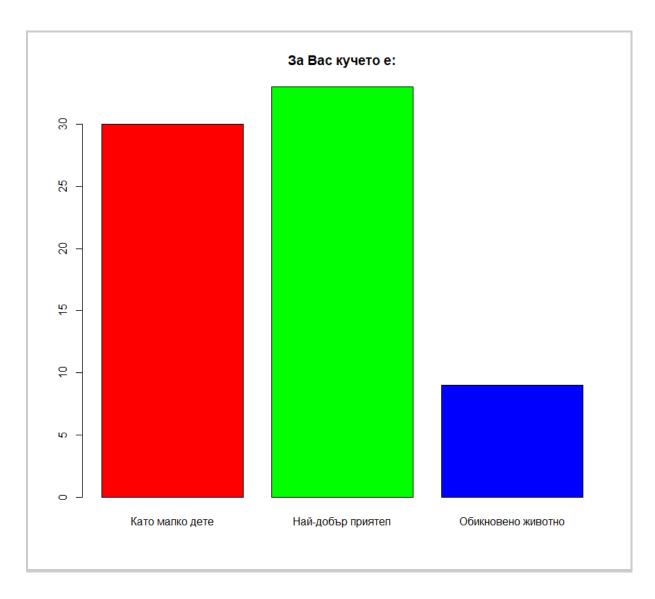
```
"Като малко дете",
"Най-добър приятел",
"Като малко дете",
"Най-добър приятел", "Като малко дете",
"Обикновено животно",
"Най-добър приятел",
"Обикновено животно",
"Най-добър приятел", "Обикновено животно",
"Най-добър приятел", "Като малко дете",
"Обикновено животно")
```

Тук използвам функцията table(), защото при категорийните променливи честотата се вижда най-добре чрез таблици.

С функцията prop.table() изобразявам процентното разпределение. prop_table_dog_is <- prop.table(table_dog_is) prop_table_dog_is

Като малко дете Най-добър приятел Обикновено животно 0.4166667 0.4583333 0.1250000

Чрез barplot показвам частичното разпределение на категорийните променливи. barplot(height = table_dog_is, col = rainbow(3), main = "За Вас кучето e:")

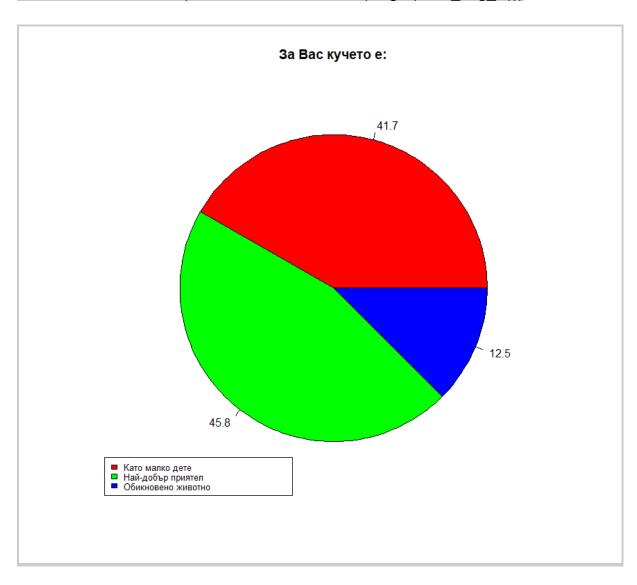

На графиката се вижда, че броят на хората, които кучетата за най-добър приятел е най-голям - над 30. Анкетираните, които смятат, че е просто обикновено животно са най-малко.

За процентното разпределение на данните използвам pie chart piepercent_dog_is<- round(100*table_dog_is/sum(table_dog_is), 1)

pie(table_dog_is, labels = piepercent_dog_is, main = "За Вас кучето e:", col = rainbow(length(table_dog_is)))

legend(x = "bottomleft", legend = c("Като малко дете", "Най-добър приятел", "Обикновено животно"), cex = 0.8, fill = rainbow(length(table_dog_is)))

2.5. Въпрос: Любим цвят куче:

★ Въвеждане на данните

Тук демонстрирам втори начин за въвеждане на информация: fav_dog_color <- c(rep("бял", 15), rep("златист", 16), rep("кафяв", 18), rep("сив", 10), rep("черен", 22), rep("шарен", 14))

★ Анализ

Използвам функцията table(), защото при категорийните променливи честотата се вижда най-добре чрез таблици.

table_fav_dog_color <- table(fav_dog_color) table_fav_dog_color

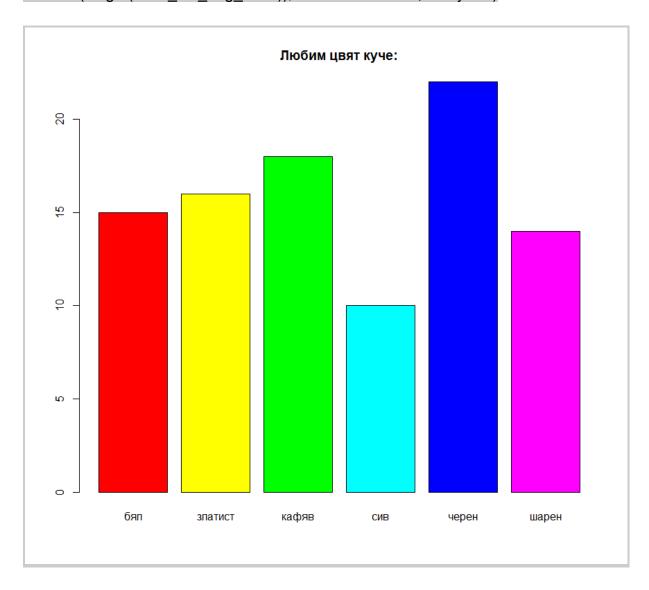
fav_dog_color бял златист кафяв сив черен шарен 15 16 18 10 22 14

С функцията prop.table() изобразявам процентното разпределение.

prop_table_fav_dog_color <- prop.table(table_fav_dog_color)
prop_table_fav_dog_color</pre>

fav_dog_color бял златист кафяв сив черен шарен 0.1578947 0.1684211 0.1894737 0.1052632 0.2315789 0.1473684

Чрез barplot показвам частичното разпределение на категорийните променливи. barplot(height = table_fav_dog_color, col = rainbow(length(table_fav_dog_color)), main = "Любим цвят куче:")

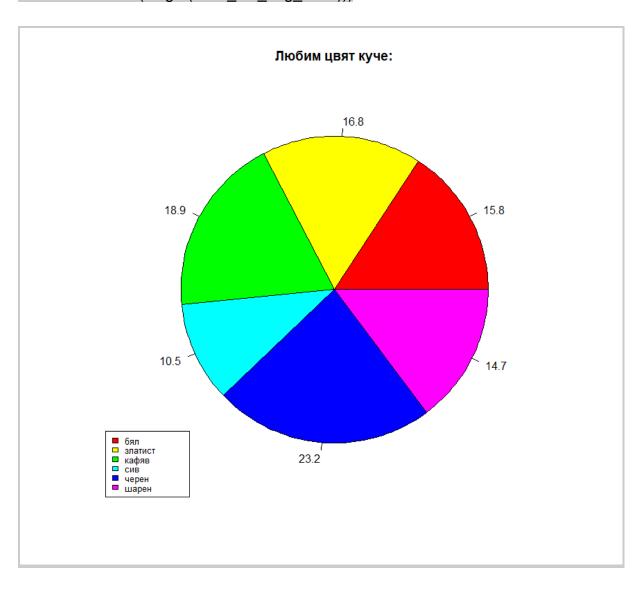

Може да се забележи, че хората, които предпочитат черни кучета са най-много. Анкетираните, които харесват сиви кучета са най-малко. За процентното разпределение на данните използвам pie chart piepercent_fav_dog_color<-round(100*table_fav_dog_color/sum(table_fav_dog_color), 1)

pie(table_fav_dog_color, labels = piepercent_fav_dog_color, main = "Любим цвят куче:", col = rainbow(length(table_fav_dog_color)))

legend(x = "bottomleft", legend = c("бял", "златист", "кафяв", "сив", "черен", "шарен"), сех = 0.8,

fill = rainbow(length(table_fav_dog_color)))

2.6. Въпрос: Колко пари месечно бихте отделили/отделяте за кучето си? (в лв)

★ Въвеждане на данните

```
monthly_expenses <- c(1000,
             100,
             300,
             70,
             1000,
             100,
             200,
             500,
             300,
             250,
             0,
             300,
             50,
             50,
             300,
             100,
             100,
             200,
             40,
             500,
             70,
             200,
             50,
             50,
             200,
             100,
             100,
             200,
             100,
             1000,
             400,
             1200,
             50,
             0,
             30,
             0,
             0,
             200,
             0,
```

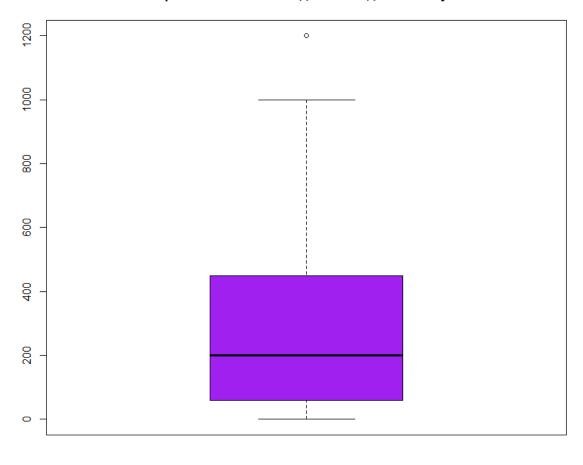
900,

900, 100, 100, 200, 100, 600, 900, 800, 100, 0, 750, 800, 400, 1000,

★ Анализ

Използвам boxplot за откриване на потенциални outlier-и. boxplot(monthly_expenses, col = "purple", main = "Колко пари месечно бихте отделили/отделяте за кучето си?", xlab = "лв") #outlier

Колко пари месечно бихте отделили/отделяте за кучето си?

Има открит потенциален outlier.

```
Намирам модата (най-често срещаната стойност във вектора):
modeFunction <- function(x) {
  res_table <- table(x)
  return(names(res_table)[res_table == max(res_table)])
}
modeFunction(monthly_expenses) #мода

[1] "100"
=> Повечето хора биха отделили 100 лв.

Намирам медианата (средна стойност):
medianFunction <- function(x) {
```

```
x_sorted <- sort(x)
nn <- length(x_sorted)
if(nn %% 2 == 0) {
  return(mean(x_sorted[nn/2 + c(0, 1)]))
} else {
  return(x_sorted[round(nn/2 + 0.25)])
}
medianFunction(monthly_expenses) #медиана
[1] 200</pre>
```

Използвам summary - описателна статистика за центъра на разпределението. Тя показва минималната стойност, 1 квартил, 2 квартил (медиана), 3 квартил и максималната стойност.

summary(monthly_expenses) #квартили

```
Min. 1st Qu. Median Mean 3rd Qu. Max. 0.0 60.0 200.0 310.2 450.0 1200.0
```

```
Намирам дисперсията (вариацията): var(monthly_expenses) [1] 119224
```

Намирам стандартното отклонение, което е оценка на вариацията, която показва колко се отклоняват наблюденията от очакването. То е производно на вариацията и е равно на корен квадратен от дисперсията. sd(monthly_expenses) #sd

[1] 345.2883

Използвам range() за да намеря обхвата на интервала от най-ниската до най-високата стойност.

```
rangeFunction <- function(x) {
  max(x) - min(x)
}
rangeFunction(dogs_count) #range</pre>
```

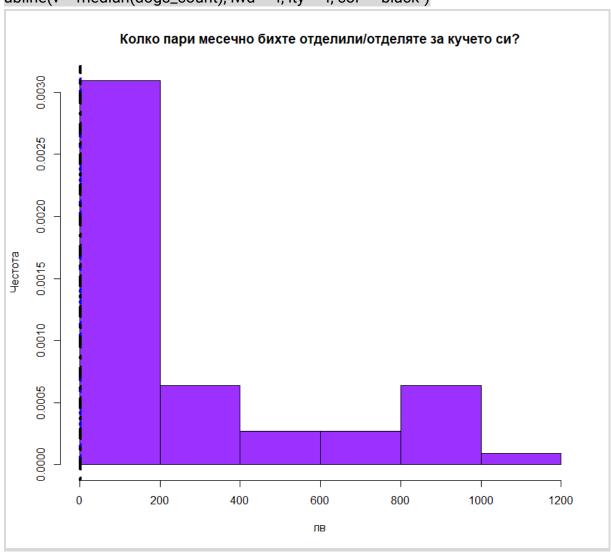
[1] 1200

Намирам IQR - interquartile range на данните, който е равен на трети квартил минус първи квартил.

IQR(monthly_expenses) #IQR [1] 390

Използвам хистограма за разпределението на непрекъснатите променливи и синя вертикална линия показваща мястото на средната стойност и чернамедианата.

hist(monthly_expenses, main = "Колко пари месечно бихте отделили/отделяте за кучето си?", xlab = "лв", ylab = "Честота", col = "purple1", prob = T) abline(v = mean(dogs_count), lwd = 4, lty = 3, col = "blue") abline(v = median(dogs_count), lwd = 4, lty = 4, col = "black")

2.7. Въпрос: Кое е най-подходящото място за отглеждане на куче?

★ Въвеждане на данните

```
most_suitable_place <- c("Къща", "Двор",
                 "Двор",
                 "Къща",
                 "Къща",
                "Къща", "Двор",
                 "Къща",
                 "Двор",
                 "Къща",
                 "Къща", "Двор",
                 "Апартамент", "Къща",
                 "Къща", "Двор",
                 "Къща",
                 "Двор",
                 "Къща",
                 "Двор",
                 "Двор",
                 "Двор",
                 "Двор",
                 "Апартамент", "Къща", "Двор",
                 "Къща",
                 "Апартамент", "Къща", "Двор",
                 "Къща", "Двор",
                 "Двор",
                 "Къща",
                 "Двор",
                 "Двор",
                 "Апартамент", "Къща",
                 "Къща", "Двор",
                 "Двор",
                 "Апартамент", "Къща", "Двор",
                 "Къща", "Двор",
                "Апартамент", "Къща", "Двор",
                 "Двор",
                 "Двор",
                 "Къща",
                 "Двор",
                 "Къща",
                 "Къща", "Двор",
                 "Двор",
                 "Къща",
                 "Къща",
                 "Къща", "Двор",
                 "Къща", "Двор",
```

```
"Къща",
"Апартамент", "Къща",
"Къща",
"Апартамент",
"Къща", "Двор",
"Двор",
"Къща",
"Апартамент",
"Къща",
"Къща",
"Къща",
"Къща",
```

Използвам функцията table(), защото при категорийните променливи честотата се вижда най-добре чрез таблици.

```
table_most_suitable_place <- table(most_suitable_place)
table_most_suitable_place

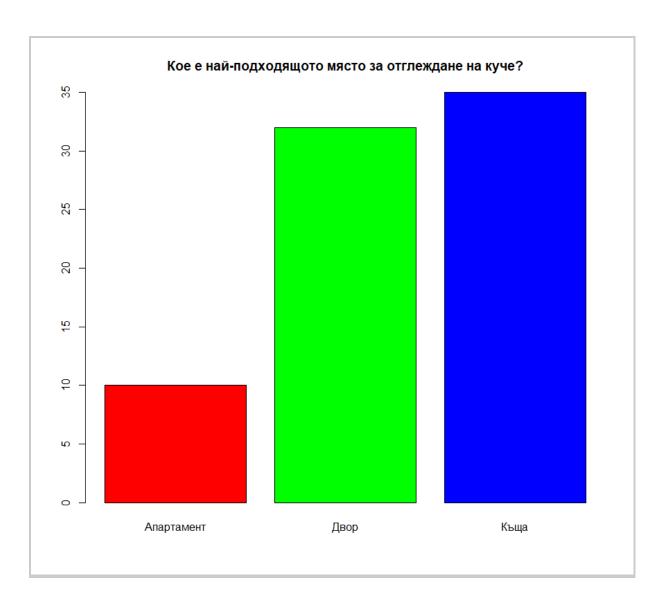
most_suitable_place
Апартамент Двор Къща
10 32 35
```

С функцията prop.table() изобразявам процентното разпределение.

```
prop_table_most_suitable_place <- prop.table(table_most_suitable_place)
prop_table_most_suitable_place</pre>
```

most_suitable_place Апартамент Двор Къща 0.1298701 0.4155844 0.4545455

Чрез barplot показвам частичното разпределение на категорийните променливи. barplot(height = table_most_suitable_place, col = rainbow(length(table_most_suitable_place)), main = "Кое е най-подходящото място за отглеждане на куче?")

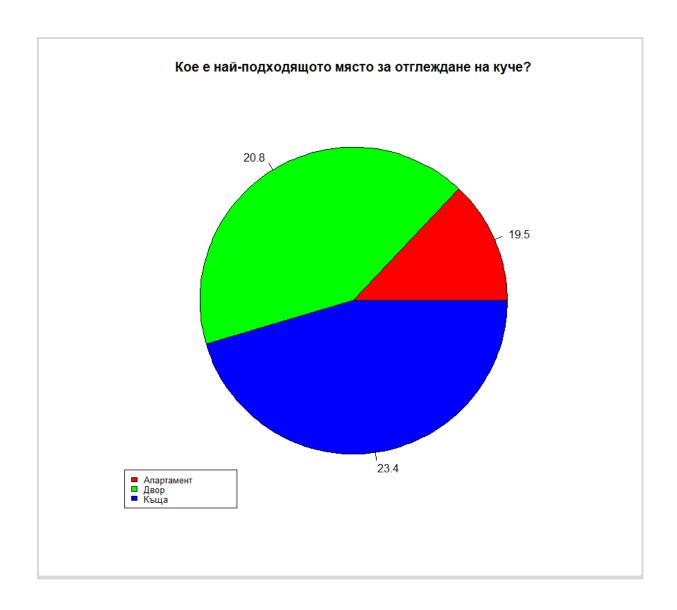
Може да се забележи, че анкетираните, които считат апартамента за най-подходящо място за отглеждане на куче, са най-малко.

```
За процентното разпределение на данните използвам pie chart piepercent_most_suitable_place<-
round(100*table_fav_dog_color/sum(table_most_suitable_place), 1)

pie(table_most_suitable_place, labels = piepercent_most_suitable_place, main = "Кое е най-подходящото място за отглеждане на куче?", col =

rainbow(length(table_most_suitable_place)))

legend(x = "bottomleft", legend = c("Апартамент", "Двор", "Къща"), cex = 0.8, fill = rainbow(length(table_most_suitable_place)))
```


2.8. Въпрос: Бихте ли се сближили с човек, който не обича кучета?

★ Въвеждане на данните

befriend_non_dog_lover <- c(rep("Зависи от човека", 30), rep("Да", 13), rep("Не", 12))

Използвам функцията table(), защото при категорийните променливи честотата се вижда най-добре чрез таблици.

table_befriend_non_dog_lover <- table(befriend_non_dog_lover) table_befriend_non_dog_lover

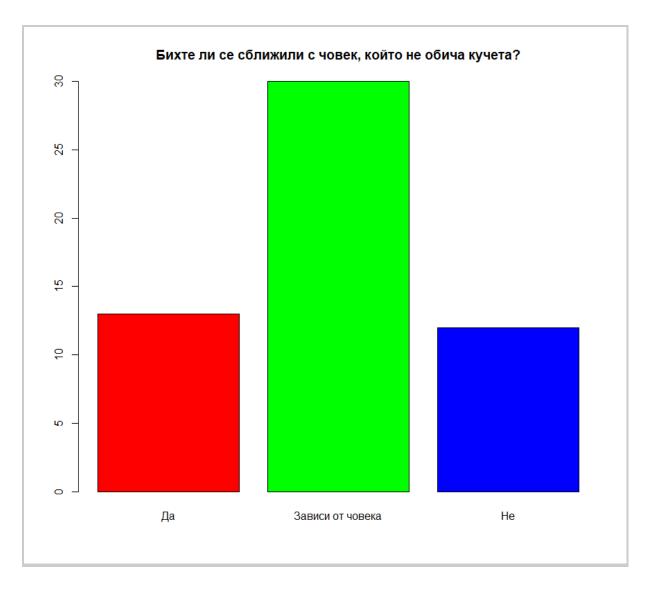
befriend_non_dog_lover
Да Зависи от човека Не
13 30 12

С функцията prop.table() изобразявам процентното разпределение.

prop_table_befriend_non_dog_lover <prop.table(table_befriend_non_dog_lover)
prop_table_befriend_non_dog_lover</pre>

befriend_non_dog_lover Да Зависи от човека Не 0.2363636 0.5454545 0.2181818

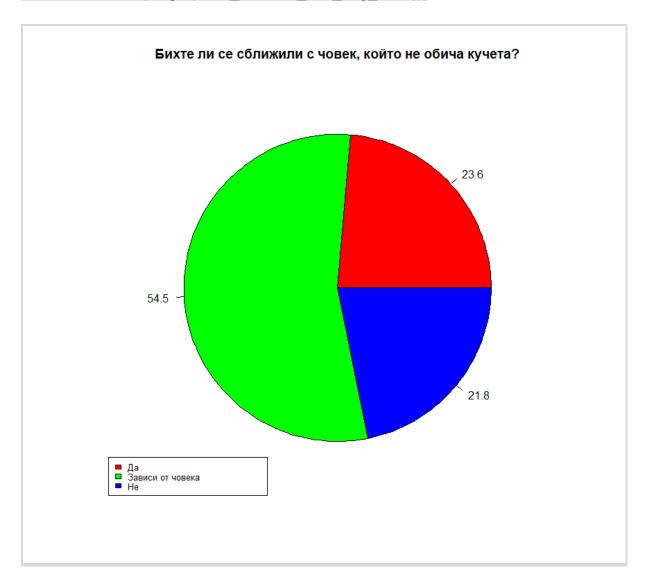
Чрез barplot показвам частичното разпределение на категорийните променливи. barplot(height = table_befriend_non_dog_lover, col = rainbow(length(table_befriend_non_dog_lover)), main = "Бихте ли се сближили с човек, който не обича кучета?")

Може да се забележи, че анкетираните, които биха се сприятелили с човек, който не обича кучета, в зависимост от самия него, са най-много - 30.

pie(table_befriend_non_dog_lover, labels = piepercent_befriend_non_dog_lover, main = "Бихте ли се сближили с човек, който не обича кучета?", col = rainbow(length(table befriend non dog lover)))

legend(x = "bottomleft", legend = c("Да", "Зависи от човека", "He"), cex = 0.8, fill = rainbow(length(table_befriend_non_dog_lover)))

2.9. Въпрос: Имали ли сте куче до сега?

★ Въвеждане на данните

has_had_dog <- c(rep("Да", 35), rep("He", 20))

35 20

Използвам функцията table(), защото при категорийните променливи честотата се вижда най-добре чрез таблици.

```
table_has_had_dog <- table(has_had_dog)
table_has_had_dog

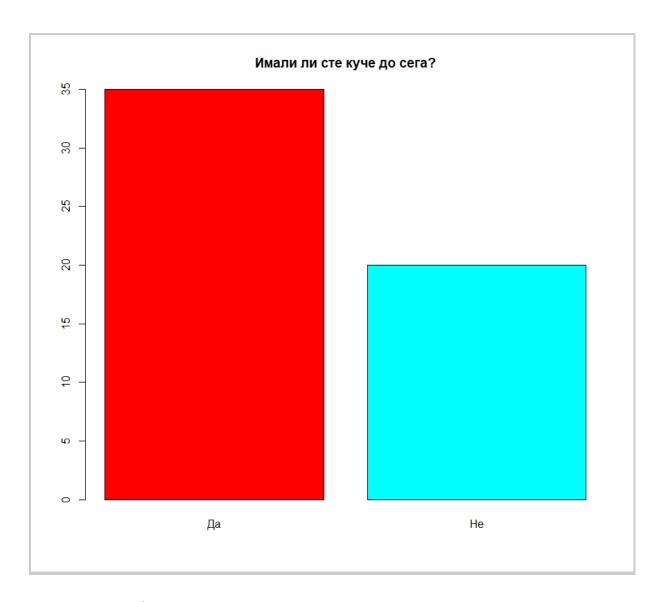
has_had_dog
Да Не
```

С функцията prop.table() изобразявам процентното разпределение.

```
prop_table_has_had_dog <- prop.table(table_has_had_dog)
prop_table_has_had_dog</pre>
```

has_had_dog Да Не 0.6363636 0.3636364

Чрез barplot показвам частичното разпределение на категорийните променливи. barplot(height = table_has_had_dog, col = rainbow(length(table_has_had_dog)), main = "Имали ли сте куче до сега?")

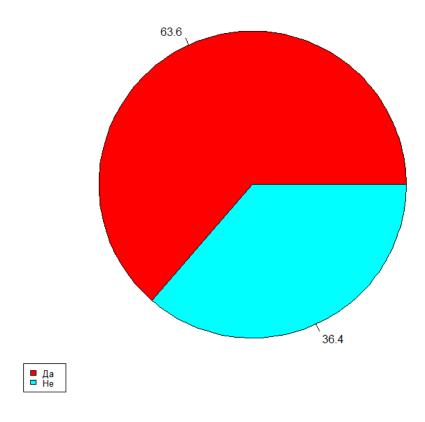
Може да се забележи, че мнозинството от анкетираните са имали куче.

За процентното разпределение на данните използвам pie chart piepercent_has_had_dog<-round(100*table_has_had_dog/sum(table_has_had_dog), 1)

pie(table_has_had_dog, labels = piepercent_has_had_dog, main = "Имали ли сте куче до сега? ", col = rainbow(length(table has had dog)))

legend(x = "bottomleft", legend = c("Да", "He"), cex = 0.8, fill = rainbow(length(table_has_had_dog)))

Имали ли сте куче до сега?

3. Многомерен анализ

Обединявам досега създадените вектори в data frame

❖ Числова vs числова

Анализирам връзката между dogs_count (броят кучета, които хората биха искали да имат) и monthly_expenses (разходите, които биха давали месечно). Използвам plot за графично представяне на връзката. plot(dogs_data\$dogs_count, dogs_data\$monthly_expenses)

❖ Категорийна vs числова